

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев1 19/2015
23.11.2016. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Миломира Николића, председника већа, Слађане Накић-Момировић и Марине Говедарица, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа Војин Биљић, адвокат из ..., против туженог Града Београда – Секретаријата за привреду Градске управе и Градског већа Скупштине града Београда, кога заступа Правобранилаштво Града Београда, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 15598/10 од 19.10.2011. године, у седници већа одржаној дана 23.11.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 15598/10 од 19.10.2011. године у делу који се односи на накнаду наметаријалне штете.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 46772/10 од 12.07.2010. године одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тужилац захтевао да се обавезе тужени да му на име накнаде штете исплати и то за изгубљену зараду за период од 23.06.2003. до 26.03.2008. године укупан износ од 417.006,92 динара са законском затезном каматом на сваки појединачни месечни износ почев од 15-тог у месецу за претходни месец, да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете исплати износ од 300.000,00 динара са законском затезном каматом почев од пресуђења до исплате и да му накнади трошкове парничног поступка. Истом пресудом обавезан је тужилац да накнади туженом трошкове парничног поступка у износу од 72.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 15598/10 од 19.10.2011. године одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена наведена пресуда Првог основног суда у Београду.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену благовремено је изјавио ревизију тужилац због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, с предлогом да се ревизија сматра

изузетно дозвољеном, применом члана 395. Закона о парничном поступку, ради уједначавања судске праксе.

Решењем Апелационог суда у Београду Гж 15598/10 од 18.07.2012. године, Апелациони суд није предложио Врховном касационом суду одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 15598/10 од 19.10.2011. године, по члану 395. Закона о парничном поступку.

Решењем Врховног касационог суда Рж 20/13, Рев 194/13 од 21.03.2013. године одбачена је жалба тужиоца изјављена против решења Апелационог суда у Београду Гж 15598/10 од 18.07.2012. године и одбачена је као недозвољена ревизија тужиоца изјављена против пресуде истог суда.

Делимичном одлуком Уставног суда Уж 490/12 од 01.09.2015. године усвојена је уставна жалба АА и утврђено да је решењем Врховног касационог суда Рж 20/13, Рев 194/13 од 21.03.2013. године, у делу којим је одлучено о ревизији подносиоца уставне жалбе изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 15598/10 од 19.10.2011. године, повређено право подносиоца уставне жалбе на правично суђење зајамчено чланом 32. став 1. Устава Републике Србије. Истом одлуком поништено је решење Врховног касационог суда Рж 20/13, Рев 194/13 од 21.03.2013. године, у делу којим је одлучено о ревизији подносиоца уставне жалбе изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 15598/10 од 19.10.2011. године и одређено да исти суд донесе нову одлуку о изјављеној ревизији. Такође је одбачена уставна жалба АА изјављена против решења Врховног касационог суда Рж 20/13, Рев 194/13 од 21.03.2013. године, у делу којим је одлучено о жалби подносиоца изјављеној против решења Апелационог суда у Београду Гж 15598/10 од 18.07.2012. године и пресуде Апелационог суда у Београду Гж 15598/10 од 19.10.2011. године у делу којим је правоснажно одлучено о захтеву подносиоца за накнаду материјалне штете. Истом пресудом одбијен је и захтев подносиоца уставне жалбе за накнаду нематеријалне штете.

У образложењу одлуке Уставног суда је оспорена оцена Врховног касационог суда о недозвољености ревизије у делу одлуке за накнаду нематеријалне штете, тражене због повреде забране дискриминације, док је у односу на накнаду материјалне штете због незаконитог и неправилног рада органа изражен став да су разлози одбијања тужбеног захтева засновани на уставно-правно прихватљивом тумачењу меродавног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у делу за накнаду нематеријалне штете у којем је претходна одлука Врховног касационог суда поништена одлуком Уставног суда и налази да је ревизија у том делу дозвољена и неоснована.

Тужбени захтев за накнаду нематеријалне штете тужилац је поставио указујући на дискриминаторско понашање управних органа при одлучивању о упису тужиоца у Регистар лица, која обављају ауто-такси превоз путника на територији Града Београда. Одредбама члана 41. став 4. Закона о забрани дискриминације („Службени гласник РС“ број 22/09), важећег у време доношења нижестепених пресуда је прописано да је ревизија увек допуштена у споровима,

који се воде због повреда дискриминаторским поступањем. Наведени закон је ступио на снагу након извршења радњи за које тужилац тврди да представљају дискриминаторско поступање, међутим како закон не садржи прелазну одредбу о непримењивању одредбе о допуштености ревизије на материјално-правне односе који су настали пре његовог ступања на снагу, цитирана процесно правна одредба има непосредно правно дејство и примењује се на све процесно правне односе које постоје у време њеног важења. Стога је ревизија тужиоца у делу који се односи на накнаду нематеријалне штете услед дискриминације, обзиром да је поднета у време када је Закон о дискриминацији био на снази у наведеном делу дозвољена.

Оцена о неоснованости ревизије у означеном делу донета је применом члана 399. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 125/04, 111/09, 53/13-УС) који се у овој парници примењује на основу члана 506. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 55/14).

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. Закона о парничном поступку на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Нема ни битне повреде одредаба парничног поступка из члана 361. у вези члана 392. став 1. Закона о парничном поступку, јер је побијана одлука образложена и другостепени суд је оценио жалбене наводе од значаја.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је 23.06.2003. године поднео захтев Секретаријату за привреду Града Београда за упис у Регистар лица која обављају делатност ауто-такси превоза на територији града. Решењем од 24.09.2005. године тужени је обавестио тужиоца да је његова пријава за упис у Регистар лица одбијена због неиспуњења услова из члана 5. и 6. Одлуке о ауто-такси превозу, јер не постоји слободно место такси возача предвиђено Годишњим планом потреба. Уставни суд Републике Србије је донео одлуку У бр. 53/04 од 29.09.2005. године, којом је утврђено да одредбе члана 6. став 1. тачка 7. и члана 11. став 4. Одлуке о ауто-такси превозу и одредбе тачке 3. Плана потреба за ауто-такси превоз у Граду Београду, нису у сагласности са Уставом Републике Србије и законом. Закон о Уставном суду и правном дејству његових одлука, важећи у то време није прописивао рок у коме је тужени морао да донесе нову одлуку нити је одлука Уставног суда о оцени уставности Одлуке о ауто-такси превозу путника предвиђала да ће се последице настале применом неуставне одредбе отклонити накнадом штете или на други начин.

Решењем Секретаријата за привреду Градске управе Београда од 26.03.2008. године усвојен је захтев тужиоца за измену појединачног акта и тужиоцу је дата сагласност за обављање делатности ауто-такси превоза као самосталном предузетнику и тужилац је уписан у Регистар привредних субјеката. У радној књижици тужиоца уписано је да је у периоду од 11.04.2005. до 15.08.2005. године тужилац био запослен у Предузећу „ББ“ из ..., а у периоду од 01.01.2006. до 10.03.2008. године у „ВВ“ ....

На утврђено чињенично стање правилно је побијаном пресудом оцењено да Одлука туженог о ауто-такси превозу се односи на унапред неодређен број лица и да одлуком о одбијању захтева тужиоца за упис у Регистар ауто-такси

превозника није извршена дискриминација тужиоца по неком личном својству, већ због планираних потреба града за такси превозом и правилном применом материјалног права одбијен је тужбени захтев за накнаду нематеријалне штете због повреде начела забране дискриминације.

Одредбама члана 21. Устава РС је прописано да су пред Уставом и законом сви једнаки, да свако има право на једнаку законску заштиту, без дискриминације и да је забрањена свака дискриминација, непосредна или посредна, по било ком основу, а нарочито по основу расе, пола, националне припадности, друштвеног порекла, рођења, вероисповести, политичког или другог уверења, имовног стања, културе, језика, старости и психичког или физичког инвалидитета.

Одредбама члана 2. Закона о забрани дискриминације, који није био део правног система Србије у време извршења радњи туженог за које тужилац тврди да чине дискриминаторско поступање, прописано је да изрази „дискриминација“ и „дискриминаторско поступање“ означавају свако неоправдано прављење разлике или неједнако поступање, односно пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе као и на чланове њихових породица, или њима блиска лица, на отворен или прикривен начин, који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, рођењу, генетским особеностима здравственом стању, инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима.

Са изложеног за судску заштиту од дискриминације потребно је да се утврди неједнако поступање у односу на неко лично својство, а ако се неједнако поступање утврди потребно је да не постоји објективно и разумно оправдање за неједнако поступање, које се процењује по томе да ли се учињеним разликовањем тежило легитимном циљу, ако такав циљ постоји, да ли постоји однос сразмерности између учињеног разликовања и циља коме се тежило. У овом случају не постоји дискриминаторска штетна радња, која је у узрочној вези са конкретном штетом, нити кривица тужене. Према утврђеним околностима конкретног случаја и по оцени Врховног касационог суда нема основа за тврдњу да је појединачним актом туженог, одбијањем уписа у регистар ауто-такси превозника, тужилац дискриминисан на било који начин и да му је због неког личног својства повређено људско или мањинско право, зајамчено Уставом, што је неопходна претпоставка за утврђење повреде уставног начела забране дискриминације. Наиме, одбијање тужиоца је, супротно наводима ревизије, извршено сходно тада важећем општим актима туженог и према у то време планираном и нормираном броју ауто-такси превозника, што је чинило објективно и разумно оправдање с легитимним циљем. Тужиоцу је ускраћено, а затим у даљем току управног поступка, након доношења одлуке Уставног суда, омогућено вршење ауто-такси превоза, чиме су отклоњене последице примене неуставне одредбе, при чему није било неоправданог прављења разлике по било ком његовом личном својству.

Са изнетих разлога одлучено је као у изреци пресуде на основу члана 405. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Миломир Николић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић